

LUKÁCS JUDIT

Pontos és átlátható forgatókönyv

1982 tavaszán kezdtem úgy érezni, hogy az iskolai lét, a tanári munka már nem igazán adja azt az örömet, amit korábban. Azt hiszem, erről és az ott eltöltött évekről is lehetne sok mindent írni, de most nem akarok leragadni ennél az élménynél. Tehát '82 tavaszán elkezdtem körülnézni, merrefelé található olyan munkát, amely új lehetőséget teremthet, amelyben nagyobb örömet lelek, mint az iskolaiban. Egy korábbi munkám által megismert kutató kolléga hívta fel a figyelmemet arra, hogy a Pedagógiai Szemle szerkesztőt keres. És ne szépítsük, be is ajánlott, amikor látta, hogy érdekel a munka. Ekkor ismertem meg Lacit, Ba-

logh Lászlót, a folyóirat felelős szerkesztőjét. Sokszor hallottam tőle ezt, hogy ő „felelős szerkesztő”, azt hiszem, valami törvényi alapja volt, hogy nem főszerkesztője volt a lapnak. Talán kicsit fájts is

neki ez a titulusbeli megkülönböztetés. Jelentkeztem nála, és harminc évem minden öntudatával azt gondoltam, hogy alkalmas is vagyok erre a munkára. Ő kérdezett, meghallgatott, majd kicsit szégyenlősen mondta, hogy van több komoly jelölt is, többek között... khm, egy iskolai párttitkár is. Végül is engem választottak. Nem tudom pontosan, minek is köszönhettem. A protektoromnak, a három kolléganőnek, akiknek talán én szimpatikusabb voltam, vagy Laci akarta így... Mindenesetre szeptemberben ott kezdtem, de már nyár-

ra kaptam próbafeladatokat. Könyvkritikákat, kisebb műhelymunkákat, próbáljak belőlük emészthető, olvasható írásokat gyártani, vagy esetleg mondjam ki egyikről-másikról, hogy menthetetlen írás. Nagyon kétségbeestem. Fogalmam sem volt, hogy miként is kezdjek hozzá. Aztán bementem a szerkesztőségbe, és kértem segítséget. Laci kedves, halk mondataival, néhány anekdotával segített megvilágítani, mi is a dolgom, mi is lesz a dolgom. De igazából neki nem is kellett sokat foglalkoznia velem, hiszen akkorra már a szerkesztőségben dolgozó Majzik Lászlóné Kati, Budai Ágnes és a szerkesztőtől éppen távozó, de a szobában még

ez a műhelymunka, ez a tanulás aztán egy életre meghatározta a szöveghez, az íráshoz, a szerkesztéshez való viszonyomat

évekig velünk maradó Mátrai Zsuzsa olyan kis műhelyt alkottak, akik pontosan tudták, hogy miként kell bevezetni valakit ebbe a munkába. Ez a műhelymunka, ez a tanulás aztán egy életre meghatározta a szöveg-

hez, az íráshoz, a szerkesztéshez való viszonyomat.

Laci pontos és átlátható forgatókönyv szerint vezette a szerkesztőséget. A tanulmányokat lektoráltatta, és az egy-egy lapszámba beválogatott minden írásnak volt gazdája a szerkesztőségben. A havi rendszerességgel megtartott szerkesztői bizottsági üléseken az írás gazdája felvezette az adott tanulmányt, a róla készült lektori véleményt és mindent, amit fontosnak tartott, hogy a bizottság tudjon róla. Emlekeztem szerint én már októberben refe-

ráltam a szerkesztőbizottság ülésén egy-két írásról. Iszonyatosan izgultam, amit Laci néhány kedves, nyugtató szóval próbált oldani, nem túl eredményesen. Aztán lassan bevezetett – ő és a kolléganők csapata – ebbe a munkába is, mint ahogy azt is megtanították, hogy miként kell tapintatosan, ámde szakszerűen megszerkeszteni egy-egy szakmailag érdekes, nyelvilag és szerkezeti-
leg azonban kiforratlan írást.

Laci 1990-ig volt a lap élén. Én még néhány évig folytattam ott a munkát, majd az intézet más központjába kerültem. Valószínűleg soha nem lettem volna képes a későbbi feladataimat jól elvégezni e nélkül az „iskola” nélkül. ’90 után már ritkán

találkoztunk, és azt is csak késve hallottam, hogy beteg. Utoljára talán a Szebenyi Péter-emlékülésen futottunk össze, ahová kicsit már sántítva, de jókedvűen érkezett. Szemérmesen említette betegségét, de nem panaszkodott. Láthatóan örült a régi barátoknak, kollégáknak.

2009-ben váratlanul ért a halála. Kértem a Szemle akkori főszerkesztőjét, ne feledje a nekrológot. Megnyugtatót, megszervezte. És nem néztem utána a lapban, megjelent-e. Egészen mostanáig nem tudtam, hogy végül is nem búcsúztunk el tőle. Kicsit szégyenkezem. Talán még nem késő. Remélem.

Pedagógiai Szemle

XXIII. évfolyam 1. szám

1973 január